

Statsrådsberedningen
Kansliet för samordning av EU-frågor

Allmänna rådets (art. 50) möte den 26 juni 2018

Kommenterad dagordning

- 1. Godkännande av dagordningen**
- 2. (Ev.) A-punkter**

Ikke lagstiftande verksamhet

- 3. Förberedelse av Europeiska rådets (art. 50) möte den 29 juni 2018 – läget i förhandlingarna till följd av Storbritanniens anmälan i enlighet med artikel 50 i EU-fördraget**

Diskussionspunkt

Bakgrund

Europeiska rådet (art. 50) kunde den 23 mars välkomna principöverenskommelsen om övergångsperioden och stora delar av texten till utträdesavtalet i övrigt. När det gäller den irländska frågan välkomnades premiärminister Mays skriftliga försäkringar till Europeiska rådets ordförande. Bland dessa märks åtagandet att i utträdesavtalet inkludera en rättsligt bindande version av den irländska s.k. backstopen – det som ska gälla om inget annat överenskoms inom ramen för förhandlingarna.

Europeiska rådet antog också nya riktlinjer för förhandlingarna om ramarna för EU:s framtida förbindelse med Storbritannien. Rådet klargjorde också sin

intention att vid junimötet återkomma till förhandlingen och särskilt de utestående utträdesfrågorna och ramarna för den framtida förbindelsen.

Ett antal förhandlingsrundor har genomförts efter marsmötet.

Den irländska frågan

Den s.k. backstopen avser Storbritanniens åtagande som kommer till uttryck i förhandlingschefernas gemensamma rapport från den 8 december 2017 och går ut på att undvika en hård gräns på den irländska ön. Innebörden är att, om frågan inte kan lösas inom ramen för förhandlingarna mellan EU och Storbritannien eller med en speciallösning för Irland, åtar sig Storbritannien att upprätthålla ett enhetligt regelverk med EU:s i de delar som behövs för att undvika kontroller m.m. som skulle innebära en hård gräns.

För att omsätta detta åtagande i rättsliga termer föreslog EU en lösning som innebär att Nordirland i praktiken fortsätter tillhöra EU:s tullområde och tullunion och är bundet av relevanta delar av EU:s regelverk för varor. Denna lösning skulle innebära att Nordirland fick en särskild ställning i förhållande till övriga delar av Storbritannien och har beskrivits som ”en tullgräns i Irländska sjön”. Förslaget har avvisats av den brittiska regeringen.

Efter en längre tid av interna diskussioner presenterade den brittiska regeringen den 7 juni 2018 ett förslag till tillfälligt tullarrangemang med EU. Förslaget som innebär att hela Storbritannien tillfälligt fortsätter att vara en del av EU:s tullområde och tullunion. I förslaget konstateras att det tillfälliga tullarrangemanget behöver kombineras med regler rörande ”regulatory standards” och att detta återstår att ta upp.

Den föreslagna lösningen skulle avse hela UK och löpa från övergångsperiodens slut till dess en slutlig reglering av tullrelationen med EU fanns på plats, vilket förväntas vara senast vid slutet av 2021. Den framtida permanenta lösningen förutses då också innebära en lösning av den irländska gränsproblematiken.

Det brittiska förslaget har varit föremål för en första diskussion mellan parterna, varvid EU-sidan bl.a. påpekat att det endast avser tullrelationen och inte behovet av gemensamma regelverk, liksom att det måste säkerställas att det kan förenas med de principer som gäller för inre marknadens och tullunionens integritet m.m.

Utträdesavtalet i övrigt

Under förhandlingarna har parterna fortsatt att arbeta sig vidare genom de mera tekniska delarna av utträdesavtalet – de frågor som kallas ”övriga separationsfrågor”. Bland dessa finns de känsliga reglerna i utträdesavtalet om dess tillämpning och om tvistlösning.

Från EU:s förhandlare signaleras relativt goda förhoppningar om möjligheten att i tid till Europeiska rådets junimöte nå en principöverenskommelse om merparten av dessa utestående frågor.

Villkor för den framtida förbindelsen

Inom ramen för utträdesförhandlingen förväntas EU och UK identifiera ett övergripande samförstånd om sina framtida förbindelser. Resultatet av denna del av förhandlingen avses komma till uttryck i en politisk förklaring som inte blir en del av utträdesavtalet, men som åtföljer detta och som detta hänvisar till.

Förhandlingarna om den framtida förbindelsen inleddes i maj och har ännu inte fördjupats. Avsikten är att den sista delen av förhandlingarna fram till höstens avslut, ska kunna koncentreras på detta, under förutsättning att arbetet med huvuddelarna av själva utträdesavtalet då kunnat avslutas.

Storbritannien har under den senaste tiden publicerat en serie förhandlingsdokument där man i text preciserar sin hållning kring den nya relationen. Regeringen har också ställt i utsikt att sammanfatta sina ståndpunkter om den framtida ekonomiska relationen i form av en s.k. vitbok. Denna förefaller nu emellertid inte komma att färdigställas förrän efter Europeiska rådets möte i juni.

Förslag till svensk ståndpunkt

Storbritanniens nya förslag om den irländska frågan avser enbart tullrelationen och behandlar inte nödvändig enhetlighet i relevanta regelverk. Förslaget kan därmed inte ensamt säkerställa syftet med den s.k. backstoppen. Förslaget väcker också många frågor rörande budgetimplikationer och annat som behöver analyseras och diskuteras inom EU. Förslaget utgör emellertid ett välkommet initiativ för att söka en lösning som de närmast berörda kan

acceptera och som inte undergräver de principer som EU:s förhandling vilar på.

Det kan likaledes välkomnas att förhandlingarna om resterande delar av utträdesavtalet går framåt. Den överenskomna EU-positionen utgör en god grund för kommissionen att slutföra förhandlingarna i denna del.

EU-sidan bör mot denna bakgrund kunna fortsätta att engagera sig i de framtidsinriktade överläggningarna på ett positivt sätt. Den fortsatta hanteringen bör genomsyras av unionens eget intresse av en så bred och djup framtida förbindelse med UK som möjligt. De preciseringar som UK nu presenterar ger underlag för att på basis av överenskomna principer inrikta diskussionerna på verkliga problem och utmaningar samt konkreta lösningar till dessa.

Tidigare behandling i riksdagen

Brexitförhandlingen har behandlats i EU-nämnden senast inför allmänna rådet (art. 50) den 14 maj 2018 och inför Europeiska rådet (art. 50) den 23 mars 2018.

4. Övriga frågor